॥ ३१ ॥ चेतःअलोचनात्मिकाचित्तवृत्तिः बुद्धिरध्यवसायरूपा मनःसंकल्पविकल्पात्मकं कटाक्षादिभिःचित्तस्यवृत्त्यंतरंहरंतीत्यर्थः ॥ ३२ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपे त्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ततइति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ मेघबर्हिणलक्षणाःअकालेपिउद्यतैर्मेघैर्नृत्यमानैश्चमयूरैर्यत्अरान्यत्रंदेशांतरेप्रयुक्तमितिलक्ष्यते देशांत

एताश्चान्याश्चननृतुस्तत्रतत्रसहस्रशः ॥ चित्तप्रसादनेयुक्ताःसिद्धानांपद्मलोचनाः ॥ ३१ ॥ महाकटितटश्रोण्यःकंपमानैःपयोधरैः ॥ कटाक्षहावमाधुर्यैश्चेतो बुद्धिमनोहरैः ॥ ३२ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणिइंद्रलोकाभिगमनपर्वणिइंद्रसभादर्शनेत्रिचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४३ ॥ ॥ ७ ॥ ॥७॥ वैशंपायनउवाच ततोदेवाःसगंधर्वाःसमादायार्घ्यमुत्तमं ॥ शक्रस्यमतमाज्ञायपार्थमानर्चुरंजसा ॥ १ ॥ पाद्यमाचमनीयंचप्रतिग्राह्यनृपात्मजं ॥ प्रवेश यामासुरथोपुरंदरनिवेशनं ॥ २ ॥ एवंसंपूजितोजिष्णुरुवासभवनेपितुः ॥ उपशिक्षन्महास्त्राणिससंहाराणिपांडवः ॥ ३ ॥ शक्रस्यहस्ताद्दयितंवज्रमस्त्रंचदुःसहं ॥ अशनीश्चमहानादामेघबर्हिणलक्षणाः ॥ ४ ॥ गृहीतास्त्रस्तुकौंतेयोभ्रातॄन्सस्मारपांडवः ॥ पुरंदरनियोगाच्चपंचाब्दानवसत्सुखी ॥ ५ ॥ ततःशक्रोब्रवीत्पार्थं कृतास्त्रंकालआगते ॥ नृत्यंगीतंचकौंतेयचित्रसेनादवाप्नुहि ॥ ६ ॥ वादित्रंदेवविहितंनृलोकेयन्नविद्यते ॥ तदर्जयस्वकौंतेयश्रेयोवैतेभविष्यति ॥ ७ ॥ सखायं प्रददौचास्यचित्रसेनंपुरंदरः ॥ सतेनसहसंगम्यरेमेपार्थोनिरामयः ॥ ८ ॥ गीतवादित्रनृत्यानिभूयएवादिदेशह ॥ तथापिनालभच्छर्मतरस्वीद्यूतकारितं ॥ ९ ॥ दुःशासनवधामर्षीशकुनेःसौबलस्यच ॥ ततस्तेनातुलांप्रीतिमुपागम्यक्वचित्क्वचित् ॥ गांधर्वमतुलंनृत्यंवादित्रंचोपलब्धवान् ॥ १० ॥ सशिक्षितोनृत्यगु णाननेकान्वादित्रगीतार्थगुणांश्चसर्वान् ॥ नशर्मलेभेपरवीरहंताभ्रातॄन्स्मरन्मातरंचैवकुंतीं ॥ ११ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणिइंद्रलोकाभिगमनप र्वणिचतुश्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ वैशंपायनउवाच आदावेवाथतंशक्रश्चित्रसेनंरहोब्रवीत् ॥ पार्थस्यचक्षुरुर्वश्यांसक्तंविज्ञा यवासवः ॥ १ ॥ गंधर्वराजगच्छाद्यप्रहितोप्सरसांवरां ॥ उर्वशींपुरुषव्याघ्रसोपातिष्ठतुफाल्गुनं ॥ २ ॥ यथार्चितोगृहीतास्त्रोविद्ययामन्नियोगतः ॥ तथात्वया विधातव्यंस्त्रीषुसंगविशारदः ॥ ३ ॥ एवमुक्तस्तथेत्युक्त्वासोनुज्ञांप्राप्यवासवात् ॥ गंधर्वराजोप्सरसमभ्यगादुर्वशींवरां ॥ ४ ॥

रीयैःताअशनीर्बर्ह्हीरित्यर्थः ॥ ४ ॥ भ्रातॄन्सस्मार स्वर्गेपिदुःखितभ्रातृस्मरणेनदुःखवानेवाभूदित्यर्थः ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेचतुश्च त्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४४ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ आदाविति ॥ १ ॥ उर्वशींगच्छ साचफाल्गुनंउपातिष्ठतु ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥

Digitized by Google